

ДУРБИСТУ

«СВЕТЛЫЙ ПУТЬ»

ВКП(б) Коми Обкомлөн, Коми-Авт. Обл. Исполкомлөн да Обпрофсоветлөн газет

ГАЗЕТЛӨН ДОНЫС:

	1 төд.	6 төд.	Во
Учреждениясам да организациясам	1-25	7-50	15 ш.
Гражданам	65	3-75	7-5

Журтасмо доныс 30 ур посыл гижда строкамо
Газетсө почө сүчдөн Редакциямо вескыда,
либө пиом новодомоасмыр.

РЕДАКЦИЈАЛӨН АДРЕС:

СЫКТЫКАР, Вадорыв улч, 41 №
Телефон 50 № г. Сытыкара, Набережная, 41

Гиждяс газетсө колд гижны отар дьотбокас,
мичаа. Кырматом гиждяс оз видланы.

ПЕТО 12-д ВО,
бид дун, суботажас да прачник
мөд дунжас кыңы.

Обкомлөн да ОКК-лөн отувја пленум.

Партия весалом прөверитомлы первој итогјас да областувса парторганизација возын сулалан могјас. (Мудров јортлөн доклад).

I. Партия весаломлөн могјас.

Совет Союз возын сулалө вывти ыжыд мог—течны социализм, вежны став олмыслыс чужомбансө, вөтөдны да ордыны көчајствоон да техникаон капиталист государствојас. Тајо ыжыд могыс шөктө зевтчыны, партијас да став ужалыс војтырөс, ужавны өтө чукөрө выннымс отувтөмөн. Партия оз прөстө ас пыщыс локсө, туйтөм шленјассө весав. Партиялы өнө колд зев јона зевтчыны, зевтчылөг Совет Союзын капитализмлыс вужсө бертны он вермы. Партия ас пыщыс весалө сөщөм војтырөс, кодјас мешајтчыны нубдны генералној вч, кодјас јитчөмаө кулакјаскөд, кодјас тупласөны партија кок улын, отсаөм пыфди партија ужын торкасөны. Отарсаң —вөтлыны партијане став туйтөм јөзсө, мөдарсаң—прөверитны торја партиној организацијаслыс бид ужөн вескөдлөмсө, отсаовны бырөдны тырмытөм торјассө, бурмөдны ужсө—со кушөм могјас сулалөны партпрөверка нубдыс комиссијас возын.

мукөд јачејкајасыс 2-3во сажына-и воовсны. Сөсө организацијаным националној. Тащөм организацијастө ЦКК индөдјас өөртө ас ногөн (особыми методами) прөверитны комис.

Партия весалиг кежлө абу бура лөбөдчөмаө.

Областувса X-д партконференција вылын ОКК-лөн президиум аслас докладас индылис—јачејкајас абу бура виставлөмаө робочөјјас, батракјас, гөла да шөркофсөма олыс крестаналы партија весалөмлыс могјас јывыс.

Тајо сиктјасын, а карын нөшта-на омөлжыка.

ОКК бердын прөверкомиссијаса шленјассө өтчыд-жө сөмын вермылим чукөртлыны, унжыкыс чукөртлыныс ег вермө, областыд вывти паскыд-да. Прөверкомиссија ужјасөн вескөдлыны районјасө президиумсаң ыстылим 3 уполномоченнојсө, ферт, өскөн і сийө-на еша-да.

Газетјас ез-жө бура нубдны партија весалөм кежлө лөбөдчөмсө. Гижавлыны хроникаон локторјассө да гөз-мөд статта партија весалөм могјас јылыс. Весалигс гижлысны сөмын карса јачејкајас јылыс, сиктса јачејкајас јылыс ез і гижавлыны. Гижтөмөыд, ферт, ми асным мыжаө, өгө ысталө материалсө-да.

өни тыдовтчыс Обфо аппарат. Сені аскритика пыффыд вөлөма аскритикасө тупкөм, топөдөм. Обфо налог јукөд сінөм вылө профсоюзныкјас 1927 воө-нын индывлөмаө, сөмын некод некушөм мера абу примитөма, лантөдөмаө. Сийөн і локыс, мыј аскритика пыфди мијан аспыщкын вөвлөма мөда-мөдөс чөбөм, мөда-мөдөс вевтөм, нащалствоө полөм, критикуйтөм пыфди нащалствоөс кок пыдөс нүлөм. Уна сиктса јачејкаын критикуйтөсөстө вөлөм бузотерјасөн шубны. Мијан кутлөма вошны асланым чуткозтныс, смөла вөлөм көн өүрө кызам массалыс индөдјассө. Сөкыда лыбам, колд өскөн мыј вермам одөжык локјассө бырөдны, а ми өдөва вөрам. Сөкыда лыбөмтө Ајкатыласа профтехшкола вывти-нын бура петкөдлөс. Огө кушө кутчыны ужыкыс јурас, кутчысам бөжас. Колд воостыны јон тыш став семейственностысы, передоверайтөмјаслы, кыскыны ужө став ужалыс војтырөс.

демократия өфди артмөма командуйтөм. Појолын, Көјгортын јачејкаса секретарјас ужөн вескөдлөм пыфди нащалныкөмаө. Улынаын нөшта лок. Сені демократияс јукөма куйтим пель: өтик демократия секретарлы, мөд—коммунистјаслы да којмөд—массалы. Сені секретарыс вөлөма кык бана шаңга код. Школоса совет заөдаңнө вылас вөлөм шуб, озырјасыдлыс-пө-чөлафтө велөдчыныд примитны почө, а јачејкаса собраннө вылас мөдарө—озпө почө примитны. Вөлөм јуалөны: „Мыјла-нө таји, Казык јорт да ме-пө школоса совет вылын сорныти, кыңи“ педагог, а тани, кыңи јачејкаса секретар,—шубма.

Ужын уна вескыдывв кежөмјас тышкаөм накөд омыл.

Мијан ем зев уна вескыдывв кежөмыс дивитана, локөдана резолуцијас. Резолуцијасын шубма: вескыдывв кежөм небөчөдө пөшва капитализмы да с. в., а ужын вескыдывв кежөмјаскөд тышкаөм абу, быдтө ставыс бур. Сельхозбанкыс да Сельпромкредитсојузыс өмсө вөлөм уждөны гөла олысјаслы пыфди озыра олыслы да кулакјаслы. Обкомлөн бјуро индөс-нын налыс вескыдывв кежөмсө, а финансјукөд бердса јачејка Бачуринскөјсө нөшта-на дорјө: мијанлыпө вескыдывв кежөмыс оз тыдав. Почө ачыны со пример ужын вескыдывв кежөм кушанд: кулакјаслыс налогсө чинтөм, кулакјаслы ужөн өм сөталөм, а гөла олысјаслы өткажитөм, коммунист-судајасөн кулакјасөс сүфитөм пыфди мөздөм да с. в.

Абу-на бура пуктөма вескыдывв кежөмјаскөд тышкаөмды идеология бөкөң.

Емө со кыңи сорнытөсө: „Ми стрөитам щыгјалан социализм, Совет Союзын индустрия паскөдөм вывти лок, нинөмла паскөдны колхозјас, кор кооперација јөткө-нын өв-

мөсјас кыпөдны, нинөмла классөвөј тыш искусственноја лептыны“. Либө: „кулакјаскөд мијанлы нөмла тышкаөмыд“. Јуавлам, мыјөн торјалө вескыдывв кежөм, шујгавыс“ (троцкизм) кежөмыс, да оз төдны. Мед тајө ез воцө кежлө кол, колд буржыка пуктыны политика төд-малөм уж, да јачејкајас ужөн вескөдлөмсө пуктыны чорыд классөвөј туйвөчө.

Партия пыщкын мукөд өкас вөдөмјас.

Өдөвакө сурас сөщөм јачејка, көнө өскө ез вөвны пјанникјас,

III. Быдсама пөлөс ужөн вескөдлөм пуктөма лыка-жө.

Вескөдлан уж вылө вылө војтырөс выд-вигайтөм абу.

Воцда кык докладсыс ті адданыд, кушөм јона колөны мијанлы вылө војтыр. Мијанлы вескөдлан ужө колд зев уна војтыр, а ми өгө најөс адөј, оз мијанлы шөдны. Мијан абу пуктөма активөс учитывајтан уж, абу лөсөдөма выд-вигайтны рөчөр. Колд дај почө вөли сиктјасыс бостны учот вылө воц-мөстчыс батракјасөс, гөла да шөркофсөма олыс крестанөс. Обкомлөн сөтөма вөли индөдјас выд-вигөчө јылыс, сөмын прөверитөм кыңи индөдјассө олмөдө пөртөм ез вөв. Јачејкајас лөсө-далөмаө выд-вигөчөсөс өписокјас, ыстөмаө өписокјассө райкомјасө, райкомјас Обкомө, сөмын списокјасыс списокјасөн і колөмаө. А кымын случај удачөтө выд-вигайтөмыд вөли: выд-вигөчө гөла олыс пыфди, а кватитчам-да озыра олыс. Сөсө мијан выд-вигөчөным аппаратној, өгө пуктылөј сорны выд-вигөчөчјас јыввы профсоюзној, беднјатскөј да мукөд собраннөјас вылын. Ферт, ем-жө кымынкө выд-вигөчөч областувса аппаратјасын, а районјасын да сиктјасын, сөмын ми өгө төдөј, мыјта да код выд-вигөчөчыс. Огө чукөртлывлөј најөс, абу пуктөма на пыщкын некушөм торја уж, өгө отсаөд налы лептыны асыныс квалификацијасө, өгө кыкө најөс секцијас ужө, совет аппарат весалан ужө.

Вөрлезан ужө лөбөдчөмаө жеба, индустриализација III-өд зајом разөдөма еша.

Вөрлезан аппарат таво бара-на сінјассө лалөдлөма—вөрад ужавны петөмаө өнө кежлө вывти-на ешаөн. Вөрлезан аппаратад асныс оз төдны, көнө мыј колд вөчны. Өтө вөручастокын 30 морт вөлигөтө вөрө мөдөдчөмаө кайна да Зсутки корөмаөсө участокнас вескөдлысөс. Тащөм торјыд, ферт, ужнас өмөла вескөдлөм вөсна артмө.

Индустриализација III-өд зајом разөдөма зев-на еша дај сийө служашщөјјас пыщкын. Өтө вөлө-өтөсөң райкомө гижисны; зајом разөдөм 3 курс шайт дон, а вө-лөгөтас локтөм—небөти-на абу разөдөма.

став коммунистыс јуө. Кулакјаскөд јитчөм, накөд јуөм, классөвөј вч зугөм—нуг-лөдлөм, классөвөј врагкөд тыш-касөм мавтөм-чөбөм. Јенлы өскөм, бара-жө уна-на ачыөс. Емө-на сөщөм коммунистјас, ответственној роботникјасөн шу-сөсөс, кодјас кагајассө вичко-јасын пыртөны, а сиктјасад сөщөмыд нөшта уна. Јуалан мыјла кагатө вичкоын пыртин, најө воча кыв вчасны: „Ме...ме мыјр Тајө-өд гөтырөј мејам төдлы-төг?“

Крестана кост торјалөм арталөны кың-сүрө, сыөсөң

крестана кост торјалөм учот-тын вошөма Ленинскөј подход. Сиктјасын адөдны өкмыс группөдө: кулак, зажиточној, сөред-нак, прөстө сөреднак, жеб сөреднак, беднак, прөстө беднак, полупролетарий батрак. Ферт та-над пошан, Ленинскөј индөдјас шубны: сиктјасын ем кулак, сөреднак, беднак, да батрак. Өкмыс группанад Ленинлыс ин-дөдјассө зуглөмаө. Сөсө за-житочној ным улас шөдалөмаө кулакјас, унжык сиктын оз а-чыны кулакјасөс, а најө өмө дај абу еша. Кулакјастө ачы-төг накөд абу і тышкаөмыд; индивидуальной обложөчөнөдө на-лог ешалы пуктөма, абу мыр-фалөм бөрјысан правајассө.

Массөвөј уж вошөма.

Гырыс могјас ми вермам олө-мө пөртны сөмын секі, кор ужалыс војтырлыс лептам активностсө, кыскамө најөсө сө-вет сектсцијас ужө, производ-ство кыпөдан совещаннөјас вылө, кутам торјөн дугдывтөг ужавны батракјаскөд, гөла да шөркофсөма олыс крестанөкөд, кор ми став воцмөстчыс војтыр-сө кутам чукөртавлыны план куца, да сиктса, заводса да уч-реждөчөнөса уж кыпөдан воп-росјасөн. Тајо ужыд мијан пук-төма слаба. Лыффысан керка-јас возын өнө сулалөны зевгы-рыс могјас, а ми адөим унала-ыс лыффысан керкајастө то-ман сажыс, кыс-нын налыс вөд-чысан вөрын ужалөмтө, кыс-нын налыс вөдчыны батракјас-лыс да гөла олыс крестаналыс классөвөј нырөстө.

Асвөлаа обществөјасыд сө-мын кабала вылын лыс-ысөны. Уж налөн некушөм абу. Ми век сорнытам попјаскөд јенлы өскөм паскөдөм јылыс, сөмын мијан сојуз „Безбожник“ оз ужав, а сылыс ужөс колд вы-вти јона паскөдны. Јенлы өскөм чинөм пыфди, со ыбын вичко стрөитөны.

Массөвөј учыс колд ошкы-ны. Советјасө бөрјысөм мунөма бура, тајо уж вөлөма партја-чејкајас ки улын, да советјасө унжыклас вескалөмаө мијан војтыр.

(Помыс 2 листбокас.)

II. Областувса организацијалөн чужөмбаныс.

Организацијаным вывти уна тырмытөмторјыс, локторјыс. Мед воцө кежлө ез ло, петкөдамө јөз сін воцө да, кыңи колд Ленинскөј партијалы, вужнас не-щыштамө. Почө шуны, областувса организација абу чикөз зө-ров, уна јачејкајасын гырыс могјастө абу гөгөрвоөмаө, абу көсөјмаө гөгөрвооныс, мунөмаө бөктыс, Аскритика абу паскөдө-маө. индөдјас олмөдө пөртөм өмөла прөверитөмаө.

Вылө јөзөс партија кыкөм сүвтөма, батракјас пөвсын уж абу.

Вөлис зев уна индөд: партија весалөмыд кык бана—отарса-ныс вөтлыны туйтөм, көвтөм „коммунистјасөс“, мөдарсаң—кыскыны партија вылө војтырөс, робочөјјас, батракјас да гөла олыс крестана пыщкыс. ЦК-лөн нојабр төлысөа пленум зев чо-ныда шулис боостыны кыскыны вылө војтырөс партија. Унжык районас, јачејкајасын абу-на і мөвпыштлөмаө тајо уж јывөыд. Өнө кежлө мијан организацијаным батракјасыд сөмын 0,01% став шлен лыдас. Мыјла сизі, абу алы мыј мијан областын батрак-јасыс? Ем, дај уна. Сурс 4-ыс век ем, абу-кө унжык. Мыјла-нө батракјасыд партијаным лөшөи абу? Огө на пыщкын некушөм уж нубөд-да, сийөн јачејкајасыс оз төдны өмө абу батракјасыс. Јуалан-кө јачејкалыс, кымын, јуалан-кө батрак, кымынлыс

јуалан, быдсөн разнөј лыд вө-таласны. Он-кө төд, унаө ем батрак, ферт-нын ужыд на пыщ-кын оз нубөсы. Таји воцө кеж-лө колөдны оз почө.

Колд, оз дисциплинаыс—вундөдөмаө.

Коммунист партијалөн јон-луныс чорыд дисциплинаын. Дис-циплинатөг партија абу. Уна коммунистјас јачејкајасыс ин-дөдјас олмөдө пөртөм пыфди вө-чавлөмаө ас ногыс. Јачејка шуб: нань норма сөтав сөмын гөла олыс крестаналы, сиктсө-ветын јуралыс оз кывзы јачеј-калыс да сөталө озыра олыс-јаслы. Коммунисты индөны өтө уж, а сийө оз бост да нөшта-на ассө лыфдө вескыд мөртөм. Оз мынгыны шленскөј взносјас, оз воывлыны собраннөјас вылө. Беспартиној собраннөјас вылын сүвтылывлөны паныд јачејка шубмјаслы. Советјасө бөрјысө-гөн јачејка индас кандидатөс, а код сүрө коммунистјас мөд кан-дидатөс индөны, јачејкалыс шуб-өмсө олмөдө пөртөм пыфди асныс партијалы паныд сүвтөны.

Аскритика да партија пыщкөсса демократия вөшөмаө.

Јачејкајас да щөц Райкомјас ЦК-лыс аскритика јывөыд шуб-мјастө вөдлавлөмаө-жө, сөмын вөдлавлөм бөрас шубмаө „приняв сведению“ дај ставыс. Гөлөмсаң-кө вөли нубөма аскритиканд, ез вермыны лөавны сөщөм гырыс туйтөмторјас, сөманинјас, кушөм

Обкомлөндө ОКК-лөн өтүвја пленум.

Мудров јорт доклад куза горњи.

Комсомол ујдн абу-жө бура векддлөмө.

Емө сещөм өктјас, көнi комсомол јачејкајас топыджыка да буржыка ужалөмө партјачејкајас дорыс. Тащөм инјасад партјачејкајас кужөмөбө векддлыныс, кужөмөбө бур индөдјас сөтавны. Емө сещөм комсомол јачејкајас, кодјас чужөмбанјассө ыкөкө воштөмөбө. Воштөмөбө партјачејкајас лыка најө ујдн векддлөм вөсна. Спасордын воэмоствыс комсомолеч, селсоветын секретар висталө, „менам овмөслы-пө лышнөј кер кералөмыс пуктисны 300 шайт штрап, овмөс менам гөлынк; тајө-пө оз Совет власт вөч, тајө крөстанагыс даң бөстөм“. Кывјыс кулаклөн, а мыла? Ас пөранас јачејкаыс ез вермы төлкөн виставны, разјасөнитны. Лыбө Тебраын комсомолечјас ужалөм пыфдө вичкоыс өшнјассө раманас i быдсөн лејдөмөбө.

Оз поэ ошысыны профсојузја- сөн векддлөмөн.

Мыла омөла ужалысы сөвет учреждөныөјасын, заводјасын беспартјинөј профсојучынкјас? Мыла кусөма производство кыпөдан совещаннөјаслөн ујыс. Ферт, медвојдөр сывөсна, мыј ми омөла профсојуз ујнас векддлам. Од быдлаын мунө орфјыөмөн ужалөм, а мијанын абу. Огө ужалө i спөсциалстјаскөд. Колөма мијан чинөвникјас ногөн ужалыс војтыр

IV. Прө веркомөсөјјас да кызі мунис весалан уј.

Партја весалан собраннөјас вылө батракјас, гөла да шөркөфөма олыс крөстана вольвлисны бура, унаөн. Активност најөдөн вөліс-жө. Вөлісны сещөм случјас: омөлжыка ужалыс коммунистыдлы—90 вопроөсө сөтавлөма да 10 морт өөрнөтөма. Шөркөфөма вылө быд прөверитөм коммунисты сөтисны 15-20 вопрос да 3-4 морт өөрнитисны. Тајө өктјасын.

Карјасын беспартјинөјаслөн активностыс вөліс ещажык, өөрнитөмјас вөлалыны ещя.

Өнi кежлө весалөма 47 јачејка, на пышкын: 36 өктс, 9 сөвет учреждөныө бердса да 2 производство бердса. Шөркөфөма вылө вөтлөма партјяыс 17,7%, өктс јачејкајасы—20,13% лыбө 88 морт. Унжыкөсө вөтлөма канфидатјасөс. Сөвет учреждөныө јачејкајасыс вөтлөма—16%, ещя. Нывбабајас пышкыс вөтлөма ас группа динас сөмын—4%. Лоис вөтлавыны i важ коммунистјасөс. Ми вичөдм сiэ: поэ-кө неуна вичөныны көч 10-12% исправитчөм колны партјаө. Вөтлм сещөмјасөс, кодјас оз-нын вермыны исправитчыны, код вылө некущөм надеја-нын абу,

Вөлісны тырмыөмторјас. Мукөд комөсөјяө термасөмөн ужалысны. Партјяыс вөтлм 112 мортөс, а вылыс пырнышыөдчөм сөтисны сөмын 40 морт. Өтн Сөскаын тајө ујсө буржыка нүдөмөбө, вөтлөмөбө партјяыс өтн мортөс, а примитөмөбө 13. Налыс опытсө колө пөкөдны буржыка.

Тајө ставыс петкөдлө мијанлыс слаб местајасөс. Локторјас бырөдны, да ујсө пуктыны ужалыс војтырөс ујө кыскөмөн. Вывтi јона өнi мијанлы колө зөвтчыны. Мед ыжыд мөг, выл војтырөс, батракјас, гөла олыс колхозникјас да лесорубјас пышкыс партјаө кыскыны. Ыждөдны парторганизацја, бур

дінө вичөдөм. Вичыны Болтанскаја врачлы выл, том спөсциалысты, лөбма пышжыны, кутөмөбө сөравны-да. Гижлөма сiэ јө Обздравө, сөмын сені абу најө вичөдлөмөбө, а сөралөмөбө щөщ.

Кулакјаскөд тышкаөбма шогмы- төма.

Кулакјас мугөрмөмөбө, вывтi мугөра ылөдлөны мијанлыс өктс веккөдлыөстө. Вичн районын чукөртчылөма кулакјаслөн сјөзд, сені өөрнитөмөбө: кызі вөр лөзан уј пөзөдны, кызі подкулакникјасөс сөветјасөс бөржыны да мукөд тор жылыс. Партјачејка абу i төдлөма. Лојмаын кулакјас 600 мөс зөбөмөбө, мед налог оз ло мынтыны, мукөд кулакыслөн 5-6 мөскөз зөбөма, а јачејка лыфдөма тащөмтортө нормальнөјөн. Колан вога вот регулјујтан фондјасын кокнөдыс веккалөм унжыкысөс кулакјаслы да озыра олыөјаслы. Лојмаын Викас веккөдлөма кулак пi. А мукөдлаас фнннсөвөј јукөдјас мыжаөс, лок индөдјас сөталөмөбө-да. Та-во бара кулакјаслөн вөтысiөт.

Судјас классөвөј врагкөд тышкааны оз кулакы. Спасордса судда 15 кулакөс вөталан объектјас зөбөмыс абу судитөма, а мөзөдма. Кулакјасөс колхозјаслы паныда уј нүдөмөсө Вичыны судитөмөбө сөмын 3 төлыс мырдөн ујөдны. Читяовса кулакјасөс сiэ-жө. Ковмас вичөдлыны судјас уј вылө буржыка да налы классөвөј ныриссө сујны.

мөдны сөтсiалнөј составсө, мијан бөзөвөј мөг. Став лөкөсө вужнас бөртны аскритика пыр, партја пышца фөмократја паскөдөмөн. Чорыда кутчисны выдвигйтны выл војтырөс веккөдлан ујө. Тајөн ми вермам олөмө пөртны вiт вога овмөс кыпөдан планнымөс, нөшта јона паскөдны колхозјас.

Кызі өктјасын лөвөдчөны урожај да кольектiвизатсја лун кежлө.

Урожај да кольектiвизатсја лун локтис. Секi ковмас петкөдлыны өктлыс став во гөбөрөа ужыс бурторсө, сөтсiализм нога овмөс быдмөсө да став тырмытөмјассө. Тајө ујас колө вөлі кок жылө сувтөдны став өктс общественностсө да воэвыв бура ставсө артавыны да лөвөдчыны.

Кызі-нө лөвөдчисны өктјасын? Сөкыда-код вөрөны. Областувса Вичу Управленнө такуза вөлі мөдөдалөма индөдјас районјасө сөнтабр 15 лунө, көнi индөма ланасјассө празник нүдөдмлыс да сулалан мөгјассө. Сыс өтдор, нөшта вөлі мөдөдөма кык-кујим индөд, көнi мичаа нин вөлі југдөдөма мөгјассө кольектiвизатсја да урожај празниклыс, мыј вөчөны местајса вылын, кызі лөвөдчөны—бөрја лунјасөз некущөм јуөр ез вөв. Бөрја јуөрјас сөртi тыдалө, мыј районјас заводитөмаө вөрөшитчыны. Вичн гижө: лөвөдөма-пө, гөтов ставыс i... точка. Жендiка да крепыда шүөма. Бытөтө став лөвөдчан ужыс ештөма. А ештөма-ө? Оз код ескысөы. Абјачөј район улын лөб кујим выставка: Абјачөјын (рајонувса), Порубын да Слудкыын. Слудкаө мөдөдөмаө Буткiн јортөс празник нүдөны. А мукөдлаас кодөс? Кыпөдөма-ө

Мудров доклад куза өөрнитөс 20 јорт. Чорыд аскритика пыр пленумса дөлегатјас вiдлалысны областувса организацијалыс уј. Горнi мунис мед јона областувса организацијалыс оцөнка сөтөм куза.

Областувса организација абу ыкөкө зөнвiэа.

Обкомса бјуро да ОКК-са прөзидиум заседаннө вылын ми шүим: областувса организација абу ыкөкө зөнвiэа. Мыја сiэ? X-өд партконференцја областувса организацијас лыфдөз зөнвiэаөн, а өнi 2 төлыс мытөсi ми өгө ыкөкө зөнвiэаөн лыфдөз? Фөрт, мијанлы секi уна локторјас тыдалысны - нин, Удораын партја весалөм нүдөдма-нин вөлі да мијан секi ез тырмы өмеллунным шуны ем торсө, полим. Өнi унжык организација весалөм бөрын сурi нөшта уна материал (Кулөмдiн, Вичн, Лузјыв да Сыктывкар) да шуны областувса одганизацијас зөнвiэаөн өгө вермөј. Ми асланым ужын адзям зөв ыжыда торјалөм: Обком оторвитчөма Рајкомјасыс, Рајкомјас јачејкајасыс, а јачејкајас ужалыс војтырыс. Массөвөј уј нүдөдмөс сы жылыс-жө висталө. Ми ужалам компаннөјас пыр. Ужалыс војтырөн өгө веккөдлөј, а командуйтам. Ем өтiк достөјжөннө—чинө јуөмјас да мораль боксаң организација кыпалө. Мыла тащөмыс лоис?

Фөрт, тащөмыс лоис ез өнi, а воэвөанжык-нин. Лоi тајө организација слаблун вөсна. Ужјас сөдөны, мөгјас гырсалөны, а парторганизацја iчөт да i сөциалнөј составыс абу бур. Мијан-өд 190 өкт-сөвет, а партјачејкаыс—105, абу выјөз быд өкттын, а өктјасад јачејкајас жебынкөбө, поснiөс. Сыктывдiн рајонувса организацијаын ескө 400 шлен да ујнас оз-жө воэө мун. Веккөдлыс војтыр оз-жө

тырмыны. Организацијаыд-кө тащөм колас, ми өгө вермөј гырыс мөгјас олөмө пөртны. Мыј колө вөчны. (Лустров)?

Медыжыд мөг--парторганизацја сөдтыны, бур- мөдны сөциалнөј состав.

Код сурө өөрнитөны—организација-кө абу ыкөкө зөнвiэа' колө вежны организацијаын веккөдлыөјасөс. Веккөдлыс состав мијан здорөвөј, да i вежныс нинөмөн, најөбс-жө ковмас ужал веккөдлыныд индыны. Ујдөн веккөдлыс составлы ковмас топыда кутчисны организација сөдтыны да составсө бурмөдны. Колөм воын выл војтырөс партјаө бөстөма 138 мортөс,—тајө вывтi ещя. Колө быд коммунистылы кутчисны выл војтырөс партјаө кыскыны. Мијан областын емөс вөрлөзанынын ужалыс, гөла олыс крөстанајас 3/4 вөсө бокын ужалыөјас, сещөм војтырјассө да батракјасөс i ковмаскыскыны партјаө (Лустров).

Сөветскөј јачејкајас.

ЦК индөмјас сөртi сөветскөј јачејкајаслөн медыжыд мөгыс—тышкааны бјурократизмкөд. Унжык јачејкаас бјурократизмкөд тышкаөмыс оз төдчы. Аскритика абу-жө паскалөма. Унжык коммунистыс, Обоноса да зөнвiэалун кутан јукөдјас бердса јачејкајасын, критикаыс сөмын дорјысөны. Тырмытөм торјассө оз бырөдны, а мавтөны, тупкөны. Ас учреждөныөсө служакјасыскөд некущөм јитөд абу, беспартјинөјјас шуөны: „мыј на-жылыс висталан, өгө төдө-да“. Учреждөныө ујнаснас веккөдлөмаө зөв лөка; кывзөвлөмөбө докладјас, гижавлөмаө доклад кузаыс резолюцијас да некодур абу прөверитлөмаө (Лчуков). ык сещөм-жө Обфө да Обсојуз дорса јачејкајас. Обфөса јачејка веккывыв кежыөјаскөд тышкаөм пыфдi зөблөма веккывыв кежыөјассө. Бачуринскiллыс доклад Сельхозбанк уј жылыс кывзөмөбө, да јачејкаыс лөкөсө нинөм абу адзөма, а Бызов вөлөм шуө: „пучак, көч шайт 200 лоис сөтөма кулакјаслы“. Кыкнан јачејкаас ем зөв уна „коммунист“, кодјас мөвпалөны: „жалөваннө мынтөны, овны поэ“. Выдвiженечјаскөд некущөм уј абу нүдөмаө. Обсојуз јачејка улө пырөны морт 40 кымын робөчөјас, сөмын најө абу i думышлөмаөө најөсө партјаад кыскыны (Витол).

Өктс јачејкајас.

Сөскаса (Сыктывдiн р.) јачејкајас поэ ошкыштны. Најө асбердас котыртөмаө 60 воэмөстчыс мортөс гөла олыс крөстана пышкыс. Колан төлын вөрлөдны велтөмаө став крөстанаыс сiэ-жө кер кылөдны. Быдсөн тајө колхозникјас инициативаөн Өнi 25 крөстанин пырисны коммуна. Көзана плөщадкө колөм воын сөдөма 25%. Классөвөј вiэ унжык ужын нүдөдө, сөмын торкалөны областыс вольвылыс робөтникјас. Јачејка топыда тышкаө вiна јуөмкөд да аскуп пуймкөд. Кулакјаслы да озыра олыс крөстаналы пукталөны гырысө штрафјас. Шөркөфөма да гөла олыөјасын штрафын повзасыны да асныс дугдасыны. Өтi кулакөс вөлөм кыкыс штрафуйтөмаө 45 шайтөз, сөмын Обадмөдделса на чалныкөс ежыс шүөма чiнтыны 15 шайтөз, а ОКК-са прөзидиум 5 шайтөз. Јачејкасө весалөгөн 13 морт сөтисны шыөдчөм партјаө пырны (Лчуков).

Заводса јачејкајас.

Типографјаса јачејкаын ујсө нүөны өтка коммунистјас, унжык партйөчыс пасөвнөјөс. Јачејка нинөм абу вөчлөма робөчөјасөс прөзвөдствө ујө кыскөм куза, робөчөјасыс оз төдны, мыј вөчө јачејкаыс. Аскритика топөдөма, ем коммунистјас—критикуйтөмыс судө грөчитөны сөтны. Во чөжөн јачејка примитөма 4 выл војтырөс, а поэи унжыкөс (Витол). Нувчiмса јачејкаөс поэө шуны код (пняной) јачејкаөн, сещөм јона јуөмаө. 2 воын нөл коммунист гырыс растратајас вөчавлөмаө. 7 мортөс партјаысөс вөтлiм. Прөзвөдствө кыпөдөм пыфдi коммунистјасыс торкаслөмаө, быдлунја ужалан вежөнө вужны паныд сувтөмаө, сөтсiалычөкскөј орфјыөм коммунистјас оз нүөдны. Аскритика пыфдi семејственност. ОКК дорјывлөма растратчiк Савелјөвөс. Робөчөјјас јачејка омөла ужалөм вөсна да коммунист чужөмбан воштыөјас вөсна партјаө абу пыралөмаө. (Лчуков).

Партја весалөм кежлө лөвөдчөмөбө омөла.

Палачаса партјинөј јачејка лөвөдлөма тупкөса собраннө партја весалөм кежлө лөвөдчөм жылыс. Сенi вiдлалөмаө өтка коммунистјасөс. Вiдлалөмаө: „Шарапов П. С., воэтi вөвлөма шујваыс кежөм, өнi абу. Веккывывлаң кежөмјас ез вөны. Морт зөв бур“. Шуөмаө: „считат чистке не подлежащим“. Сiэ-жө Шудовөс Подорөв жылыс, а ми Подорөвс партјаыс вөтлiм, көч најалөн i волi шуөма „чистке не подлежит“ (Попов). Удораын чистка кежлад омөла лөвөдчөм вөснаыс партјаыс лөма вөтлалөма колана војтырөс, а ковтөмјасыс колыштөмаө-на. Со көч Мамонтов—(Булышов. Којгортса п-рајонө прөверкомиссјаас лоис ыстөма рөч војтырөс (Шешукова). Весалан уј нүдiрад прөверкомөсөјяасын омөла отсөөмаө јачејкајаслы ужавныс, а колө ескө вөлі нүөдавны крөстана костын собраннөјас, отсавны выл војтырөс кыскыны партјаө (Мiнин).

Аскритика, выдвiженнө да мукөд.

Тајө вопросјас кузаыд став өөрнитысыс мыјкө-да висталысны. Мудров јорт докладө сөтталыснм примөрјас да нөшта чорыда тышкаөм локторјаскөд нүөдны шусны:

- 1) Выдвигйтны веккөдлан ујө ем кодөс, сөмын колө буржыка пуктавыны воэмоствыс војтырөс учитывајтөм.
- 2) Бура паскөдны политика төдмалан уј. Рајонјаслы сөтны платнөј пропагандистјасөс.
- 3) Быд коммунисты колө индыны конкретнөј уј, индөм уј нүдөмсө прөверайтны.
- 4) Нывбабајас уј вылө вичөдлыны буржыка.
- 5) Рајонјасын i областын нүөдны батратчөкөј курсјас.
- 6) Корны бокыс областө ујдөн веккөдлыс унжык робөтникөсөс.
- 7) Сөветскөј јачејкајас весалөгөн топыджыка вөрчөдны партјинөј нурсө јачејкајасын, сенi сещөмыс вывтi уна.
- 8) Кызі верман, быдсама ногөн, быдла-саң бурмөдны массөвөј уј.
- 9) Вөрлөзанынын партјинөј уј бура пуктөм вылө крајны колө карны платнөј парторганизацорјасөс.
- 10) Партјяса воэмоствыс војтырлы колө буржыка кутчiөны велөдчыны. Оз поэ велөдчөмыс өтказывајтчыны коввузјас помалыс војтырлы.

Комі Обісполкомлөн пленум.

Комі областлөн 1929-30 вова контролнөй лыдпасјас

Обланса јуралы Попов јортлөн доклад.

1929-30 во кезлө лөбөдчөм контролнөй лыдпасјас петкөдлөннө Комі областлыг став овмөс кыптөмсө тајө локтан 1929/30 во вылын. Тајө плансө пленумлы, ферт, ковмас гөгөр-бок видлавы, медса-нын промышленност і сиктса овмөс кыптөмсө боксаң да тужјас, выл школајас, болнычајас стрөйтөм боксаң.

Овмөслөн продукција содө.

Колөм 1928/29 во мијан петкөдлө вт вова план куца первој вова лыдпасјасө олөмө портөм. Сіј-жө ковмас пуктыны ужсө і таво вылын, мед ескө збылысөн вежны Комі мулыг став чужөмбансө өнја олөм корөм сертыс.

Виждөдлам, кушөм мијан овмөс да уна-ө сетчө пуктөма вын, өм. Крестан-кө оз виждөдлы ас овмөс вылас гөзмөд во, оз вылымдышт кыт колө, сіјө зөв өдјө ксөб. Сөщөм-жө-і мијан областын, вермас лоны, он-кө вождө лөбөд да инды бур туј, он-кө сетчө пукты тырмымөн капитал.

Капиталјас сүжөм овмөсө мијан јона содө. 1927/28 во сертө, 1928/29 воө лоис пуктөма Областса овмөсас 29,5% -өн унжык. Ташөм өдјө овмөс кыптөмыс оз вермы лоны нөтө капиталыг государствоын, Совет государство кыңкө өдјө-коф кыптө овмөсас і вөчөм прөдукцијас заводјасын көт крестана овмөсын. Став продукција содөм 1928/29 во вылын ми арталам 1927/28 во сертө 20,8% унжык. Тајө кык лыдпасыс,—овмөсө унжык капитал пуктөм да продукция содөм—ставнас петкөдлө Комі областлыг кыптөмсө.

Кольлективизатсија паскалө.

Мијан област пагта 45 сурс өтка крестана овмөс. Октабр 1 лун кезлө 1928 во вылө колхозјасын крестана өлө 1% став овмөс лыд сертө. Тајө воас содөс 5% -өз. Локтан во вылө өтүв-төмсө ковмас кыптөмыс 15% -өз, —сіјә шуис колхозјаслөн областывса первој сјөзд. Оні крестана гөгөрвоисны-нын бурсө колхозлыс. Сөмын мијан зөв-на ічөтөс колхозјасын. Совхозјас өмө-жө областын квајт кымын, да петкөдлыны аснысө нинөмөн оз-на вермыны.

Вөчөм көрт да автомобилья ветлан тужјас.

Колан воө ми ыжыда восков-төм вождө. Со кутөм-нын вөчны көрттуј. Көрттуј вөчөм збыл, өнө карыс вадорөз сіјә кутис-ны шыльдны, он-і төд, мыј сен өвөліны лок керка местајас.

Сөгө вөчө автомобильөн ветлан туж—шоесе Ухтаө. Ухта-са һөрп—вытө ыжыд озырлун. Мијан һөрп вермас нываны зөв паскада һө сөмын Совет Сојузын, а щөщ заграничаын.

Тајө кык туж вөчөмыс Комі област бөстчөдөмын лөб өнтөм мөрт өйнаөм коф қик, сөщөм јона төдчасны мијан көчајство да култура кыптөдөмын.

Мијан тырмытөм торјас ужын.

Өмөла-на, зөв өмөла ми велалөм котыртны ужалыс јөзөс уж бердас. Ковмас-кө, шыбы-там став јөзөсө кушөмкө өтө уж вылө, мукөд ужалыс вөчтөг кол-лөны. Шуам, тувсов гөрөм-кө-дөм мунис буракоф, пуктөм сет-чө уна вын-да, сы веот вөр кыптөдөм нужалө.

Техника боксаң сіј-жө-на

бөрынөс, ставсө нуам мөрт вын-нөн пыр важ моз. Машинајас ужын өча-на паскөдөма, спөс-салистјас оз тырмыны, квали-фикацијаа ужалыс абуө. Тө-варлыг дөнсө чинтам наөдн, ужалыслөн произөвөтелностыс оз сод, а чинө; шуам-кө 1927-28 воө ужалыс төлыснас өлө вөчө тө-вар 100 шәйт дөн, 1928-29 воын вермис вөчны сөмын 97 шәйт дөн.

Вытө вылө лыбис дөнөжан-јуан продуктјас вылө. Сіјө петкөдлө—ми өгө куждө лөбөдны бур рынок да сетны нөбөзөмсө өтө кушөмкө кооператсија киө.

Трактөвөј тужјас вөчөм овмөс кыптөмыс колис бөрө, быд во өскө дөмлам да кыкө јона өз-на тужјасын зөңмывын. Пленумлы тајө вылө лөб буржыка виждөдлыны.

Овмөс паскөдөм вылө өм лөжөм.

Өм пуктөм, выл заводјас, тужјас, школајас болнычајас да мукөдтор вөчөм вылө содө 265%—1928-29 воын пуктөма өдмсө 10212 сурс шәйт, 1929-30 воө пуктам 37282 сурс шәйт. Өм пуктөм сертө содас-і овмөслөн төвар вөчөмыс. Рынок вылө продукцијасө петкөдөм со-дө кык мында.

Заводјас, електрчество да тужјас вөчөм вылө пуктысөд 23534 сурс шәйт—содө 6 пөв тавоса сертө. Вијму овмөс кыптөдөм вылө—6248 сурс шәйт, содө кык пөв (вөлөма 3534 сурс шәйт). Сөс 6248 сурс шәйтис лоас торјөдөма колхозјас лөбө-дөм да паскөдөм вылө 3395 сурс шә; таво өлө виждөма сөмын 736 сурс ш. Вөр овмөс кыптөдөм вы-лө шудөма лөзны 2,824 сурс ш. Өтө көрттуј да автомобиль шо-се вөчөм вылө виждө өм 13 мильон шәйт. Сен ужалысө нүдө-ны унакоф содө і робөчөј. Та-во ужалө 20 сурс мөрт, лок-тан 1929-30-д воө кутас ужал-ны 40 сурс мөрт. Сіј-жө содас заводјасын ужалыс 500 мөрт-саң—1000-өз. Выл стрөйтчан ужын робөчөј лыд содө 3000 мөртсаң—15000-өз. Вөр лөжөм да кылөдөмын 32000 мөрт пы-дө кутас ужалны—46000 мөрт.

Вөрлөжөм содө 85% вылө. стрөйтөма лөб вөрпөлитан заводјас.

Вөрлөжөм Комі јөзлөн мед-ыжыд уж. Вөрлөжөм да ужал-лөм 1929-30 воын нөшта-на со-дас 85% вылө. Тани ми вөчим ыжыд восков—тыртим первој воас вт вова планнымөс став-нас. Вөрлөжан программа колө тыртны быч. Огө-кө тыртө зө-нас вермө торкөыны став план мукөд ужалыс. Вөрлөжөм колө нүдөны во гөгөр, котыртны қик сіјө ужал робөчөјјасөс, мед најө сы вылын јөлісны, Кутчөны нуны колө ужсө машинајасөн. Таво Комилөс вајис 20 трактор. Тра-кторјаснас ужалны ковмас велөд-ны регыджык јөзөс. Вождө вылө тракторөн ужалөм нөшта јон-жыка ковмас паскөдны.

Вөрсө оз ков сөмын пөрөд-ны да нуны керјөн, а щөщ вөч-ны тани төбө-плака пилитөдөмөн заводјасын. Вөр пилитөм лоас паскөдөма. Оні мијан өм кык завод 1929-30 во вылын вөчөм Сыктывкар гөгөр мөд кыкөс—ковмас өштөдны јул 1 луңкеж-лө, Өм петас 2.400 сурс шәйт. Локтан војасын пондам вөчны зөв ыжыд бумажно-тселулознөј комбинат. Татчө ковмас өм 40 мильон шәйт. Обісполкомлы тајө

комбинатсө вөчөм вылас ковмас пуктыны став вын көрттуј вө-чөм вылө моз-жө. Регыджык колө лөбөдны проектјасөс да заводитны ужсө нүдөны.

Промышленност областын паскөдөм.

Кутасны стрөйтчыны локтан воын төчөла вөчан пабрика, про-ектыс өм-нин, сувтас 363 сурс шәйт, вонас кутас вөчны 2 сурс тонна төчөла, кык вөр пилитан завод, кык кирпич вөчан завод—вонас кутас вөчны 15 мильон кирпич Өм та вылө 700 сурс өм-нин.

Сіј-кө локтан воын ковмас нүдөны зөв гырыс ужалыс выл заводјас стрөйтөм вөсна, мед өскө регыдөжык вермим өштөд-ны. Сөмын ми пыр-на вөрөм нөжөј, миј заводитам стрөйтны пыр нужалө помалөмнас јона. Со Сыктывкарөд өтө судта аптекатө лептам зөң во, кор Германијаын кык вежонөн те-чөны вт судта керка: вијам вытө уна өм, өгө вермө во-жык заптыны матерјалјас, кор-ны бур сама робөчөјјасөс да спөсалистјасөс.

Ковмас кутчөны ужсө вождө нуны машинајасөн, ужалны һө сөмын 8 час, а суткөчө, дө-төммөдны ужсө, кыптөны ужалы-сылыс өамсө, мед сіјө-жө кад-нас вөчөс быдсадн жыңјөн мын-та, вөчөм сертыс і содтыны ужалан дөн.

Колхозјас колө гырыөдны.

Медса тани ковмас шуны колхозјас гырыөдны колөм жы-лыс, медым быд колхоз бердө өлө өтүвтөма 100 крестана ов-мөс гөгөр. Оні колхозјас выв-ти-на ічөтөс, воө 15 овмөс гө-гөр колхоз вылө. Сөщөм-жө ми-јан-і совхозјас. Локтан во вылө пуктөма лөбөдны 5 ыжыд кол-хоз, көнө мед өлө поэө ужал-ны машинајасөн да тракторөн. Лөбөдны 1 скөт вијан, 2 турун-зөр көчан да шабдө вөбитангы-рыс совхозјас. Сіјө совхозјасыс һө сөмын кутасны сетны уна јәј, јөв, выј турун, кудель рынок вылө, а щөщ петкөдласны ужал-лан нөгсө крестаналы.

Вузисөм.

Төвар вајөм да вузалөм лы-бис јона—өтө Обсојузлөн кык пөв. Оні кушөм төвар өн вај-лы, пыр оз тырмы. Мыјөн ва-јан, секи-жө-і нүдөны. Тајө: өтө-кө, јөзлөн лојжык кяс фөнга да а мөд-кө, фөнгатө оз виңны шу-асөны, „товарыд-пө вождөп оз ло“—полөны. Сіјө полөмсө јөз-лыс ковмас бырөдны бура өг-талөдөм.

Вузасөмын өнө өм ыжыд һө-лүчкјас, вытө ыжыд кост лоі карса да өктса төварјас дөныс вылө. Нөкөйтчө шөгмытөмөз лы-бис крестаналөн вузалан торја-сыс (јај, јөв, выј, кок). Сіјө костсө ковмас бырөдны локтан

во вылын гырыс јөв фермајас лөбөдөмөнбыд өктө јөв артөл-јас лөбөдөмөн да мөсјас бурмө-дөмөн, унжык порөјас виждөмөн.

Бјуджет.

Өнөз мијанлыс бјуджетны-мөс Крај өз-на қикөз вынөд, пыр-на өтө-мөд торјасыс өг лөдмө. Мијан контролнөј лы-дпасјас бјуджетын өлө лөбөдөма 7,834,554 шәйт вылө. Бјуджет 1928-29 во сертө содө 25%. Медса ыжыд докод бјуджетө вајө вөр ужалөм—4060 сурс ш.—51,9% гөгөр.

Вождө ужалыс мијан содасын.

Мед јона овмөс кыптөдөн ужын мијан паскалө өтүвја өв-мөс. Сотсализмлантуј волаң те-чөм. Став мијан ужалы јона па-ныда сувтө өктын кулак, ка-рын частнык. Кыптө классөвөј ког. Кулакјас вылө наступјтө-мөн колө нөшта-на чорчөдны, мед өз пыр нырыс кулаклөн вөр вөчан, стрөйтчан ужалыс, кол-хозјасө, кытчө кулак пырө уж-сө зүгны. Вермасөм судлыс, прокуратуралыс да өктсөвет-јасыс—кулаккөд ковмас зе-лөдны. Ужалысыла да крестан-алы колө өлөдөманыс кутчө-ны плансө өлөмө нүдөдөм. Колө ставсө јона төдмөдны мијан воңын сулалан мөгјасөн, мед быд ужалыс да крестанын воас өйнаөн адрис вөж да өнја өлөм.

Кызі поэө нөбны зајөм карса олыөјаслы.

Карын зајөм вузавөд тыр дөн мын-төмөн (за наличный расчөт) да рас-трөчкаөн октабр 31-өд лунөд.

Облигацијалөн дөныс тыр дөн мынтөдн лунө-лун пыр содө (октабр 10 лунө 5 шәјта облигација вузавөд 4 шәјт да 87 ур, Октабр 17 лунө 4 ш. да 89 ур да с. в. Вождык-кө зајөм нөбан, унжык полза аслыд вер-ман бөстны. Растрөчкаөн зајөм поэө нөбны со кушөт нөгөн:

Облигација вузавөд облигација вы-лас пасјөм дөнөн. Өтка подпөсчөк (индивидуалнөј покупатөль) мынтө облигацијалы дөнсө со кушөм стрөкјас-сө (прөмер 5 шәјта облигација): нө-бигөн мынтө 75 ур, декабр 1-өј лунөз 1 ш., январ 1-ј лунөз—1 ш. да 25 ур да медбөрја внос февраль 1-өј лу-нөз—2 шәйт. Облигација өтөны тыр дөн мынтөм мытө, февраль 1-өј лун-өд.

Поэө гөжөыны зајөм вылө кслөк-төвөн. Кольлективнөј подпөскаөн оз вермы-ны гөжөыны гөлөныс лыштөм јөз. Став карса ужалыс јөзөс—крестана, кустар-јас, домокөчајөвајас да с. в. вермөны гөжөыны зајөм вылө кольлективөн. Кызі сіјөс вөчны. Колхозса шленјас вермөны гөжөыны колхоз пыр, коопе-ративса шленјас—кооператив-пыр, ку-старјас—асланис правлөннө пыр, кар-са олыөјас (жылыца домов) домоуп-равлөннө пыр да с. в.

Шуам прөмерөн: Советскөј улца куца, 23 нумера домын олөны керка көчаиныс, көчајканыс, налөн пі, ныв, на ордын олыө—служашшөј, сылөн гөтырыс (нөкөн оз служит), слуга-нанка да с. в. (гөлөныс некөдөс абу лыштөма). Најө вермөны гөжөыны за-јөм вылө і ползујтчөны расрөчкаөн 1930 вова јул 1-өј лунөз да мынтөны, шуам, 25 шәјта облигација вылө 3 шәйтөн төлыс, бөрыннас мынтөны 2 ш. 50 ур төлыс. Гөжөөјас ас костыс бөрјөны уполномочөннөјөс—коді зајөм вылө гөжөгөн бөстө подпөсчөккөслыс мед-вождө внос, сдәјтө сіјөс Госбанк, либө өм чөжан касса (банк, өм чөжан касса өетө кәитантсја, кытчө пасјө, уна-өбөстөма подпөска куца өм да ку-шөм подпөсчөј лист сертө подпөсчөк-јасы колө облигација (прөчөнта воана, прөчөнту воана 25 шәјта, 5 шәјта да с. в.). Төлыс мытө уполномочөннөј бө-өтө мөд внос подпөсчөккөслыс (3 шәйт, подпөсчөк-кө, шуам, гөжөма 25 шәјта

облигација вылө) да бара сдәјтө кы-тантсјаө пасјөмөн Госбанк, өм чө-жан касса (коді кәитантсјаө өетөма). 2-3 внос бөртө Госбанк өм чөжан касса өетө уполномочөннөјлы закре-пөтөлнөј талонјас облигацијалыс (ин-дөма серја, нумер), кодөс тајө гөжө-өјаслы лөб өетөма тыр дөн мынтөм мытө. Уполномочөннөј разбөдө тајө талонјасө подпөсчөккөс костын, ас-лыс колө справка вылө корөшөкјасө. Медвождө тираж зајөм куца лөб 1930 вова февраль 1-өј лунө. Тајө нумар да серја куца-кө уөө выгрыш, подпөсчөк, кодлөн сіјө нумерыс лөб, воөм обли-гацијалыс тыр дөнөз мынтөм мытө получәтө выгрыш да облигацијалы-сыс дөнсө (кодөс облигација вы-лас пасјөма) да прөчөнта воана вылус куца—прөчөнта докод.

Тыр дөн подпөска куца мынтөм мы-өтө 1930 вова јул 1-ј лунөан Госбанк, өм чөжан касса бөстө уполномочөн-нөјлыс кәитантсја, да өетө закрепитөм облигацијасөс. Уполномочөннөј облигацијасөс разбөдө подпөсчөккөс костын закрепитөлнөј талонјас өертө (закрепитөлнөј талон подпөсчөккөс бө-өтө, кодөс бөрын вынтөмөдө (уничтө-жаөт).

Поэө облигација ки вылө һө бөст-ны, а сдәјтны виждөм вылө. (на хранө-ние простое или с управлением) Гос-банк либө өм чөжан касса.

1929 вова декабр 1-ј лунөан об-лигацијалыс, өмысө-кө пикө воан, поэө вузавны либө өетө залөгө да бө-өтны ссуда (өетөны 60 прөчөнтөз об-лигација дөнысылы).

Кодө көсө бөстны аслыс полза да өетны государстволы өтсөг, сылы пы-рысө-пыр-жө колө нөбны облигација тыр дөн мынтөмөн, либө вөчны подпөска да мынтөны расрөчкаөн.

М. Б.

Сөмын кывјөн вөрсөдчө.

Абјачөын учасокса земле-устроитөль Ескевич быд собран-нө вылын видө өмөла ужалө-мыс, ачыс өнөчыр зајөм вылө өз гөжөы.

Нөшта содтам да корам вөтчыны.

Индустриализатсија 3-д зајөм вылө гөжөамө нөшта төлысөзө ужалан дөн вылө (ставыс лөб 200% ужалан-дөн сертө) да ко-рам вөтчыны мибөрса сыктыв-карса мукөд врачасөс: А. А. Су-хановөс А. М. Захаровөс, А. И. Куршаковөс, А. А. Поповаөс, Сухановаөс, Борисовөс, Кокани-нөс, Чеусовөс, Жаковаөс, Заба-лујөвөс, Нөзовцеваөс. Обздравын ужалысөс врач Бызовө Осипов.

Братенкова, көн-нө өмөмыс?

Панјөл өктын (Волга) ныв-бабајас бөстчөсны сүзөдны һар-жабан машина, чукөртисны өм да сетисны 1-ја ступөна школа-ын велөдыс Братенковалы. Брат-енкова өнө кајөма Ношбө дај өмсө катөдөма. Нөрајөан ма-шина бөсттөм і лоі.

Королөв Т. В.

Шумков пөрјалис Лузса РИК-өс.

Лузса РИК корлис ушөтөлавы-ны Шумков Виктор Павловичөс. Нөшта Јөднөан воөм вылө өт-лис өм 40 шәйт. Первој лун-өан-жө Шумков бөрәис өктын олөмыс да пыщјис карө. 40 шәйттө-пө служба вылө пыра да өета. Вөлөм Шумков сөмын кар вөсна төждөыөма.

Урөдов.

Колөны кушөнкјас.

Шөжым-Бутканскөј тракт ку-чта (Јөмдін рајон, Удөра туј-вылын) абу быдлаын кушөнкјасј Муныс-ветлыс локтасы да һө-көн шөнтыны. Стантсја кер-кајасыс лөнтны леканалөны стө-нјасө. Кушөнкявын ічөт дөн вөсна (сөмын 14 шәйт) некөд оз медас. Мыј шуас та вылө РИК.

В.Р.

Иван пі.

